

WPA Benelux

Nieuws 2009/3

WPA – Nieuwsbrief 3 – 2009

Blz. 2	Van het bestuur
Blz. 3	Nieuwsflits en Agenda
Blz. 4	De Salvadorifazant
Blz. 6	Fazantendag 2009
Blz. 8	Inschrijvingsformulier

De Salvadorifazant
Lophura inornata salvadori

Colofon

Voorzitter

Ludo Pinceel

Secretaris

Paulo Raeymaekers

Penningmeester

Teun van de Braak

Leden

Agnes Ovington

Dr. Serafino Di Cristofaro

Frédéric Verstappen

Charles van de Kerkhof

Website

www.wpa-benelux.info

E-mail

info@wpa-benelux.info

Webmaster

Charles van de Kerkhof

Hoofdredakteur

Nieuwsbrief

Ludo Pinceel

Leden European

Conservation Breeding

Group

Ludo Pinceel

Paulo Raeymaekers

Frédéric Verstappen

Internationale contacten

Steven Vansteenkiste

Veterinaire aspecten

Loi Burger

Ereleden

Han Assink, postuum

Dieter Arnolds

Madelon Willemsen

Postadres secretariaat

Paulo Raeymaekers

Lage weg 37c

2470 Retie

België

Raad van Advies

R. van Bocxtaete

Ir. R. Holsheimer

Prof. Dr. G.M. Dorrestein

Drs. Ir. P.P. van der Lugt

Van het bestuur

We schrijven augustus 2009, tijd dus voor de derde nieuwsbrief van dit jaar.

Na een warm voorjaar schijnt ook de zomer mee te willen en onze dieren konden volop herstellen van de koude winterdagen. Hopelijk is de kweek voor iedereen mee gevallen en kunnen we weer heel wat liefhebbers met nieuwe dieren gelukkig maken. Wie zich een stelletje wil aanschaffen moet wel trachten rekening te houden met enkele belangrijke punten: - Gaat het om raszuivere dieren? Zoals we weten heeft in het verleden niet iedereen het altijd even nauw genomen met dit aspect en werden er vaak verschillende soorten met elkaar gekruist. Voor ondersoorten was het probleem meestal zelfs gebrek aan voldoende informatie. Wie de "echte" dieren kent frons dan ook wel eens het voorhoofd als hij sommige exemplaren in een collectie onder een bepaalde naam aantreft. Laat u bij twijfel adviseren door mensen die weten waar ze over praten. - Zijn de dieren voldoende onverwant? Broer-zushuwelijken zijn niet alleen bij de mens uit den boze. Uiteraard zijn heel wat vogels in beschermd milieu van een beperkt aantal founders afkomstig en dus op den duur allemaal min of meer onderling verwant. Een beetje speurwerk naar de herkomst van de betrokken dieren kan al een heleboel helpen. Ook onderlinge samenwerking tussen liefhebbers met omruilen van vogels kan een oplossing zijn. Ideaal zou zijn dat voor alle belangrijke fazantengenera een werkgroep zou bestaan die advies kan geven.

In dit nummer vind je verder meer informatie over de situatie van de Salvadorifazant. Deze interessante soort wordt zoals al vermeld werd in de vorige nieuwsbrief, speciaal door onze afdeling opgevolgd binnen Europa, zowel in de dierentuinwereld (EAZA) als bij de private liefhebbers (ECBG).

Uiteraard besteden we ook uitgebreid aandacht aan onze fazantendag. Dit jaar komen we bijeen in Nederlands Limburg in GaiaPark – Kerkrade Zoo. Zet zaterdag 26 september alvast in uw agenda en vergeet niet in te schrijven met het inschrijvingsformulier achteraan deze nieuwsbrief.

Tot dan!

Nieuwsflitsen

We vernemen het overlijden van de echtgenote van ons medelid Jan Bastiaensen. Rosalie was samen met Jan steeds van de partij op onze fazantendagen en op de ledenvergaderingen. Namens het bestuur en in naam van alle leden wensen we Jan en zijn familie veel sterkte toe bij dit verlies.

In de Antwerpse Zoo is er meer te zien dan een klein olifantje. Sinds begin mei zijn de Kongopauwen te bewonderen in hun nieuw verblijf aan de Vlaamse tuin. Vier volières zijn zichtbaar voor het publiek en ze huisvesten telkens een kweekkoppel, samen met een paar andere vogels, namelijk witkuif- en schildtoerako's, vorkstaartscharrelaars en muisvogels. In één van deze volières is er een hen aan het broeden. Achter de schermen verblijven er nog zes andere kweekkoppels. Op de fazantendag krijg je meer info over deze zeldzame soort.

Onder impuls van de SSC (Species Survival Comission) van de IUCN (International Union for the Conservation of Nature) zijn de bestaande "WPA-specialist groups" (Grouse, Megapode, Partridge, Quail and Francolin en Pheasant) samengevoegd tot een groter geheel: de "Galliformes Specialist Group". Deze groep werkt aan de conservatie van alle hoenderachtigen wereldwijd. Van de 288 soorten van deze vogelorde zijn niet minder dan 25% ernstig bedreigd. Over de ganse wereld zijn 250 mensen aangezocht om lid te worden van deze groep, waaronder onze voorzitter Ludo Pinceel. Ook Alain Hennache, uittredend voorzitter van WPA-Frankrijk is lid en zal zich speciaal met ex-situ conservatie bezighouden.

Door het pensioen van Alain Hennache kwam ook de functie van chair van de EAZA-Galliformes TAG beschikbaar. Hij zal worden opgevolgd door Simon Jensen van Walsrode. Aangezien Simon begin september Wolfgang Grummt opvolgt als voorzitter van WPA-Duitsland en Ludo Pinceel co-chair blijft is WPA ook binnen de Europese dierentuinwereld prominent aanwezig.

Er is een concreet voorstel om langs officiële weg ("Zoo to Zoo") eieren vanuit China naar Europa te importeren. In eerste instantie zou het gaan om eieren van kraagfazanten en zilverfazanten. Later kunnen andere soorten aan bod komen. De bedoeling is om op die manier de populaties in beschermd milieu genetisch te verbeteren. Zhang Jing van Beijing Zoo, die via John Corder al een schat van beeldmateriaal aan de Werkgroep Kraagfazanten bezorgde, brengt eind september en begin oktober een bezoek aan het UK. Als ze de nodige visa kan bekomen zal ze ook België en Frankrijk bezoeken.

Piet Kreeft die de restanten van de Blyth-populatie huisvest is er dit jaar weer in geslaagd twee jongen te kweken. Twee door KI bevruchte eieren bleken helaas niet levensvatbaar. Toch opnieuw een succes na de 1,1 nafok van vorig jaar!

Agenda

4/6 september 2009: fazantendag WPA-Duitsland te Walsrode

14 tot 20 september : EAZA-conferentie te Kopenhagen

26 september 2009: fazantendag WPA-Benelux te Kerkrade

3 oktober 2009: fazantendag WPA-Frankrijk

7/8 november 2009: fazantendag WPA-UK in Sudeley Castle

28-29 november 2009 : WPA-Portugal Fazantendag en ECBG-bijeenkomst te Santarem

De Salvadorifazant *Lophura inornata Salvadori, 1879*

door Frédéric Verstappen

Salvadorifazanten leven in de primaire bergwouden van zuidelijk Sumatra op hoogten tussen 1000 en 2200 meter. Het zijn van nature heel schuwe dieren die zich vooral ophouden in de dichte ondergroei. Ze worden zelden gezien in het wild en er is bijna niets bekend over hun levenswijze. In gevangenschap zijn ze vooral schuw op jonge leeftijd, maar ze kunnen redelijk tam worden naargelang ze ouder worden.

Het is een kuifloze fazant met een relatief korte en ronde staart die naar omlaag wordt gedragen. De snavel is hoornkleurig met een wat groenige schijn.

De iris is oranjerood bij het mannetje en bruiner bij het vrouwtje. De gezichtshuid is rood en de naakte huid rond het oog is groenig geel met een kleine gele vlek achter het oog.

De poten zijn groenig grijs en bij het mannetje zijn prominente sporen aanwezig.

De haan is overwegend donkerblauw met een metaalachtige glans.

Het hennetje is roodkastanje kleurig. Elke veer heeft een fijne zwarte pepering met een bleke schacht en een beige kleurig streepje. De keel is bleker bruin en de staart zwartbruin.

Legsel Salvadorifazant

Jonge vogels lijken in hun eerste verenkleed op de hen, maar dan een stuk donkerder. Jonge hennen zijn nog niet zo gelig gespikkeld als de moeder. Sommige hanen vertonen al vlug hun eerste donkere veren, maar anderen doen er soms lang over.

Salvadorifazanten zijn geslachtsrijp na 1 jaar, maar heel wat hennen leggen pas in hun 2de jaar. Ze leggen tamelijk grote eieren die meestal tussen de 41 en 50 gram wegen. De eieren zijn rozig bruin van kleur.

De broedduur van de

Salvadori is 23-25 dagen en een legsel bevat gewoonlijk 2-4 eieren. De voortplantingsperiode is vrij lang en loopt van april tot eind augustus. Wanneer je de eieren wegneemt, zullen ze gedurende deze periode verschillende legsels produceren.

De kuikens zijn opvallend groot en hebben ook al het typische vlekje achter het oog. Wanneer je ze opfokt met bijvoorbeeld Edward's dan valt pas op hoe groot en donzig ze zijn.

De groei bij Salvadorikuikens is traag gedurende de eerste 6 maanden, maar ze groeien in de maanden daarop uit tot volwassen vogels.

In het Aviornis tijdschrift nr. 206 las ik dat eendagskuikens al geslachtelijk te onderscheiden zijn. Het heeft er mij toe aangezet om dit eens nader te bekijken en op te volgen.

Er zijn inderdaad verschillen te bemerken tussen de kuikens. Bij de lichtere kuikens zie je op de rug duidelijk 2 gele strepen. Bij de donkerdere exemplaren is er enkel een aanzet van deze strepen te bemerken. Ik zal deze jongen opvolgen om na te gaan of dit zich na 3 maanden uit in geslachtelijke verschillen.

*Jong Salvadorifazant
(Bron Dhr Hartman)*

Monitoring van de Salvadorifazant in beschermd milieu

Het monitoren van de Salvadori houdt eigenlijk in dat ik deze soort jaarlijks ga opvolgen. Ik zal dit doen voor het **ECBG** van **WPA** bij de private kwekers die hieraan willen meewerken. Daarnaast zal ik ook de populatie binnen de Europese dierentuinen monitoren voor de **Gallifomes TAG** (Taxon Advisory Group) van **EAZA** (European Association of Zoos and Aquaria).

Concreet wil dit zeggen dat ik vooral de grootte van de populatie in de volgende jaren in het oog ga houden. Hoewel het hier niet gaat om een stamboek zou ik ook graag de verwantschap in kaart brengen. Gezien de populatie in Europa niet echt groot is en vele dieren vaak bij dezelfde mensen gekweekt zijn, lijkt me dit haalbaar. Waarschijnlijk zullen vele dieren met elkaar verwant zijn, zowel in dierentuinen als bij particulieren.

Broedende hen Salvadorifazant

Eenmaal ik over deze gegevens beschik, zouden Salvadori kwekers slechts eenmaal per jaar gegevens zoals geboortes, sterfte en transacties moeten doorgeven.

Momenteel heb ik al een goed beeld over wie Salvadori's kweekt en houdt, maar private kwekers met Salvadori's kunnen mij c ontacteren op frederic.verstappen@pandora.be

Bibliografie

MADGE, S. en McGOWAN, P. Pheasants, partridges and grouse. Londen, Christopher Helm, 2002. 488 pp.

Fazantendag 26 september 2009

Afspraak om 10.00 u in Kerkrade

WPA-BENELUX

nodigt u uit op hun jaarlijkse **Fazantendag**

Waar? **GAIAPARK KERKRADE ZOO** – Dentgenbachweg 105 Kerkrade (Nederland)

Wanneer? Zaterdag 26 september 2009 om 10.00 uur

Dagprogramma:

- 10.00 u: **onthaal aan ingang van de DinoDome** (poort 3)
er is gratis parkeergelegenheid aan poort 3 (Brughofweg Kerkrade)
 - 10.15 u: **onthaal met koffie en Limburgse vlaai in de Terra zaal** .
 - 11.00 u: **2 uur durende rondleiding** onder leiding van deskundige Gaiagidsen
De Gaiagids zal ookeen en ander vertellen over de korenwolf . Het gaat hier om een grensoverschrijdend project dat zich bezig houdt met conservatie, kweek en herintroductie van de Europese hamster .
 - 13.00 u: **gezamenlijke lunch** in de Terra zaal van de DinoDome
 - 14.00 u: **lezingen in de Terra zaal**
 - De Kongopauw : verleden, heden en toekomst
presentatie door Steven Vansteenkiste en Frédéric Verstappen van de Antwerpse Zoo
 - Succesvol broeden met de machine .
Ivo Tresinie legt uit hoe door het bepalen van het gewichtsverlies van de eieren tijdens het broedproces betere resultaten kunnen bekomen worden .
 - “Wie is wie?” bij de tragopanen
De aanwezigen krijgen de kans om aan de hand van foto’s uit het museum van Tring (UK) hun parate kennis van de verschillende soorten tragopanen te bewijzen .
 - De betekenis van WPA in de internationale conservatie van hoenderachtigen .
Presentatie samengesteld door John Corder over enkele belangrijke projecten in Azië.
- Tijdens de lezing is er een pauze voorzien met koffie, thee, ijswater, pepermuntjes en 1 stuk handfruit per persoon .
- 16.00 u: vrij bezoek aan het park tot sluitingstijd om 17.00 u .

**Dit alles voor slechts 35 Euro
(leden WPA Benelux betalen 32 Euro)**

vanaf 17.00 u tot 18.00u is er gelegenheid tot nakaarten en een afsluitende borrel in de DinoDome (consumpties zijn dan op eigen kosten)

Avondprogramma:

Voor wie niet graag met een lege maag naar huis rijdt en wie de dag gezellig wil afsluiten biedt GaiaPark een IBIS-buffet aan .

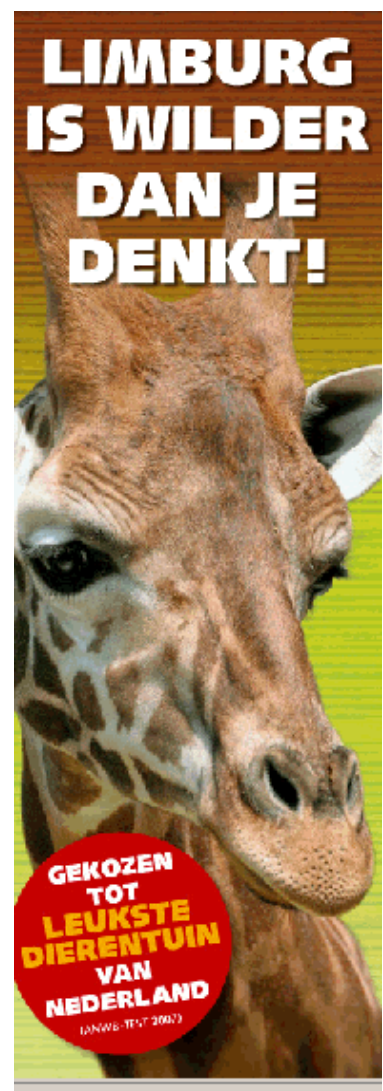
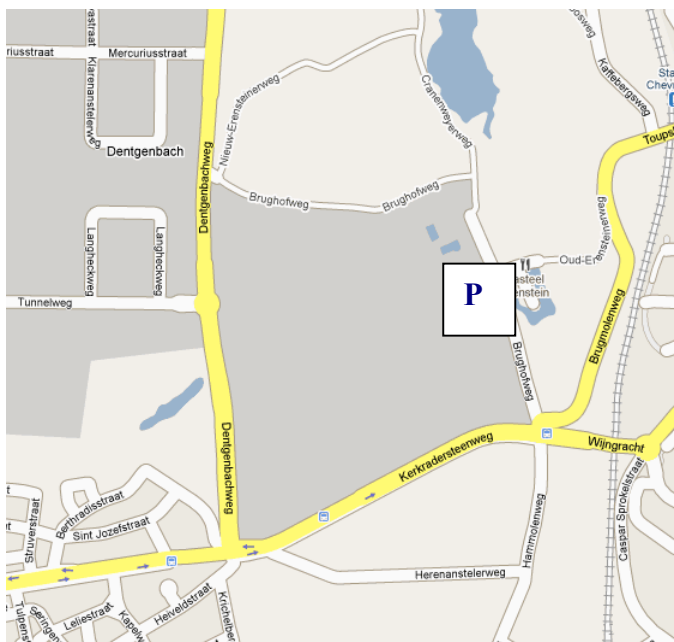
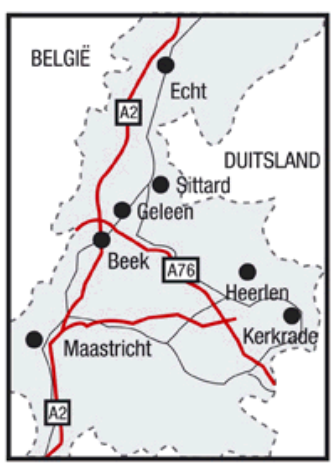
Van 18.00 u tot 20.00 u kunnen we genieten van een “Werelds gerechtenbuffet“ met een keuze tussen verschillende gerechten . Alles wordt geserveerd met huisgemaakte rauwkostsalades en gevarieerde broodmand.

Tijdens het buffet zijn de dranken (wijn,bier,frisdrank) inbegrepen.

Dit voor de prijs van 26 euro per persoon.

Elke deelnemer aan de fazantendag ontvangt een toegangsbewijs voor het GaiaPark dat een jaar geldig blijft .
De deelnemers aan het dagprogramma ontvangen een certificaat van deelname.

Liggingplan :

Inschrijvingformulier
Fazantendag 26 september 2009
GAIAPARK – Kerkrade

NAAM :

.....

ADRES:

.....

.....

Aantal WPA-leden (32 Euro) x 32 =

Aantal niet leden (35 Euro) x 35 =

Aantal Avondprogramma (26 euro) x 26 =

=====

Totaal :

Overschrijven op rekeningnummer:

Nederland : NL62 INGB0001093646

Belgie : BE66 001256144643

**Inschrijven en betaling vooraf is nodig,
uiterlijk op 31 augustus 2009:**

Aanmelden kan

per E-mail : info@wpa-benelux.info

of telefonisch : (00)32 14378676